

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP- 658/15-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Bor, Borská 500, okres Tachov, příspěvková organizace
Sídlo	Borská 500, 348 02 Bor
E-mail právnické osoby	materska.skola@mubor.cz
IČO	75 005 832
Identifikátor	664 000 240
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	ředitelkou Miladou Bočanovou
Zřizovatel	Město Bor
Místo inspekční činnosti	Bor, Borská 500 a Školní 121
Termín inspekční činnosti	16. – 18. června 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v Mateřské škole Bor, Borská 500, okres Tachov, příspěvkové organizaci (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola (dále „MŠ“) s celkovou kapacitou 182 dětí má dvě místa poskytovaného vzdělávání. Kmenová trojtřídní škola sídlí v okrajové části města v objektu pavilonového typu. Vzdělává se zde 82 dětí. Odloučené pracoviště ve Školní ulici má rovněž tři třídy, z nichž jedna má polodenní provoz. Zapsáno je zde 69 dětí. Třídy jsou věkově smíšené. V posledním ročníku před zahájením základního vzdělávání je celkem 56 včetně osmi, kterým byl v loňském roce povolen odklad povinné školní docházky. Tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrovány v běžných třídách s podporou

asistentů pedagoga. Škola vykazuje rovněž 11 dětí se statutem cizince. Provozní doba MŠ je stanovena od 6:15 do 16:00 hodin, výše úplaty za předškolní vzdělávání činí 300,- Kč měsíčně. Činnost MŠ je realizována podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) s motivačním názvem „Hrajeme si všichni rádi, vždyť jsme kamarádi“.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Předškolní vzdělávání je poskytováno v rozsahu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon své funkce, má dlouholetou řídicí praxi. Úroveň řízení školy svědčí o její systematické práci podložené kvalitně zpracovanou školní dokumentací, Vytvořen je systém kontroly a hodnocení chodu celého subjektu. Odloučené pracoviště řídí pověřená vedoucí učitelka. Slabou stránkou řízení je málo účinný akcent na progresivitu práce některých učitelek. I přes průkazné metodické vedení se jí dosud nepodařilo v některých třídách zefektivnit přístup k třídnímu plánování a sjednotit pedagogický styl. Důsledkem byla inspekci zjištěná disproporce v úrovni průběhu a výsledků předškolního vzdělávání a rozdílná úroveň sebereflexe, kterou učitelky projevíly během pohospitačních rozhovorů.

Personální podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání školy jsou tvořeny jedenácti učitelkami a třemi asistentkami pedagoga. V květnu 2015 řešila ředitelka personální změny vyplývající z pracovní neschopnosti učitelky, půjde na rodičovskou dovolenou. Na uvolněné místo nastoupila zkušená asistentka pedagoga, která si doplňuje kvalifikaci studiem předškolní a mimoškolní pedagogiky. Podporu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami nyní zajišťuje kvalifikovaná asistentka - důchodkyně. Další asistentka pedagoga bude od září navštěvovat příslušný odborný kurz. Nedostatkem je skutečnost, že jedna z učitelek, která je odborně kvalifikovaná studiem v zahraniční škole, dosud nesložila povinnou zkoušku z českého jazyka. Učitelky mají vytvořené vhodné podmínky pro další vzdělávání (dále „DVPP“). K dispozici mají fond odborné literatury. Všechny se pravidelně účastní odborných seminářů a předávají si nové poznatky. Vliv DVPP na kvalitu práce některých učitelek byl výrazný, u několika nebyl zřejmý. Pedagogická rada plní průkazně svoji funkci poradního orgánu ředitelky školy. Záznamy z jejího jednání dokládají i pravidelné projednávání zásadních dokumentů školy. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek je vhodně nastaven tak, aby učitelky mohly spolupracovat nejen při pobytu venku, ale již v době hlavních řízených činností. Tato možnost však mnohdy nebyla efektivně využita, neboť některé učitelky odpolední směny zastávaly ve třídě pouze pasivní roli.

Materiální podmínky pro vzdělávání umožňují naplňování ŠVP a plánovitou údržbou a průběžnými nákupy se zlepšují. Oproti optimálnímu stavu v MŠ Borská, působí budova ve Školní ulici omšele, ale zřizovatelem je připravena její rekonstrukce. Na obnovu školních zahrad jsou získávány finanční prostředky z grantů. Vnitřní prostory MŠ jsou podnětné, účelně využitě, vybavené vhodným nábytkem. Zásoba hraček, didaktických pomůcek, tělovýchovného náčiní, výtvarného materiálu, knih či hudebnin je dostatečná. V průběhu inspekce bylo zjištěno převážně efektivní využívání materiálních zdrojů v praxi. Pro realizaci tématu byly v některých třídách výborně využity tvořivé výrobky dětí.

Ve vztahu k ŠVP prokázaly podmínky předškolního vzdělávání celkově požadovanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

ŠVP byl sestaven ve formálním souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP“). Snadno opravitelným dílčím nedostatkem je nesprávná terminologie (kompetence vs. očekávaný výstup). Je zaměřen na všestranný rozvoj osobnosti dítěte prostřednictvím reflexe přímých zážitků a prožitkového učení. Důraz je kladen na praktické zapojení všech smyslů a využívání tvořivě dramatických prvků. Navazující třídní plánování je zcela ponecháno na jednotlivých učitelkách a jeho kvalita se různí. Některé plány nejsou společným dílem obou třídních učitelek, nenavazují na výše uvedené vize, uvádějí jen charakteristiku třídy a nástiny činností, ale nevymezují očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí uvedených v RVP. To pak má různý dopad na úroveň vzdělávacího procesu, tedy naplňování ŠVP, což potvrdily inspekční hospitace. Ve třídách, kde je plánování podceňováno, selhával optimální proces všestranné podpory dětí. Vzdělávací nabídka byla chudá a průkaznost naplňování ŠVP nejen ve sledovaných činnostech, ale i v zápisech v třídních knihách, tak nebyla v celém subjektu jednoznačně průkazná.

Průběh předškolního vzdělávání se vyznačoval rozdílnou úrovní kvality poskytovaného předškolního vzdělávání. Zatímco ve třech třídách dosahovala požadované, respektive vynikající úrovně, ve třech třídách byla podprůměrná. Zjištěná rizika spočívala v neplynulé organizaci, neefektivních, převážně verbálních metodách práce, jednotvárné vzdělávací nabídce s chybějící diferenciací náročnosti na děti různé mentální úrovně, či v chybějící efektivní zpětné vazbě. V těchto třídách převažovala „vyučující“ role učitelky, která zcela potlačila dětskou aktivitu, tvořivost a přirozenou zvědavost. Získávané poznatky byly předávány formou hotových informací, stereotypně a pro děti málo nápaditě. Děti neměly prostor k vyvozování souvislostí, mohly pouze mechanicky reprodukovat či jednoduše manipulovat. V těchto třídách také řízená činnost výrazně převažovala nad spontánními aktivitami, tj. volnou dětskou hrou. Oproti tomu ve zbývajících třídách byly činnosti určené ke hře přiměřeně dlouhé, čímž měly děti příležitost zaujmout se, využít množství hraček a dalších pomůcek a spolupracovat s kamarády. Náměty k hrám korespondovaly s aktuálním tématem řízených činností. Tím se děti vnitřně motivovaly a ochotně následně spolupracovaly s učitelkami. Partnerský přístup pedagogů vedl děti k zájmu o nabízené nápadité činnosti, k ochotě aktivně komunikovat, myšlením nebo činností řešit problémové situace či tvořivě se realizovat. Nezastupitelnou roli hrála hravost a fantazie, což pozitivně působilo na city a prožitky dětí a žádoucím způsobem upevňovalo získané vědomosti a dovednosti. V těchto třídách bylo prokazatelně realizováno v ŠVP deklarované integrované, přes prožitek vedené předškolní vzdělávání.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami byly individuálně podporovány. Asistentkami byly zohledňovány jejich potřeby i možnosti, vzdělávání probíhalo v pozitivním klimatu s pěknými vztahy mezi dětmi. Asistentky vedou pečlivou dokumentaci o pokrocích dětí, stanovují si konkrétní vzdělávací cíle a prostředky jejich plnění.

Celkově požadovaný stav průběhu předškolního vzdělávání vzhledem k naplňování ŠVP snižují rizika zjištěná ve třech třídách.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Ve třídách, kde byly využity aktivizující metody a formy práce, byly patrné mnohem výraznější výsledky, než ve třídách s dominantní rolí učitelek. Děti projevovaly aktivní zájem o učení a schopnost soustředit se. Vzhledem k důslednosti učitelek respektovaly dohodnutá pravidla chování a komunikace, souvisle a kultivovaně

se vyjadřovaly a naslouchaly si. Uplatňovaly pěkné vzájemné vztahy, bez problémů dokázaly kooperovat. V důsledku učitelkami dobře kladených otevřených otázek přemýšlely a sdělovaly své názory. Měly bohaté znalosti o světě, ke kterým docházely prostřednictvím fantazijní hry či experimentováním. Ve třídách, kde převládaly neefektivní metody práce, děti nedosahovaly těchto výsledků, neboť k nim nedostaly příležitost. Nezajímavá nebo málo náročná vzdělávací nabídka je neuspokojovala, a proto o ní často ztrácely zájem.

Běžnou vzdělávací nabídku doplňují četné aktivity, které škola organizuje ve spolupráci s rodiči dětí či různými partnery. Veřejnými akcemi a spoluprací s místními organizacemi se tak včleňuje do života města. Externí lektorka vede kroužek angličtiny. Podle informací ředitelky je efektivní spolupráce navázána se zřizovatelem, blízkými školami a školskými poradenskými zařízeními.

Výsledky předškolního vzdělávání byly celkově hodnoceny na požadované úrovni.

Závěry

- a) Silnou stránkou subjektu je dostatečná kapacita, která umožňuje uspokojit všechny přijaté žádosti o umístění dětí, pečlivě zpracovaná dokumentace školy a vybavenost pomůckami.
- b) Zásadním a na místě neodstranitelným nedostatkem je chybějící zkouška z českého jazyka jedné z učitelek.
- c) Slabé stránky byly zjištěny v nízké úrovni třídního plánování a neefektivních metodách práce v některých třídách.
- d) Od minulé inspekce zaměřené na podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání došlo k nárůstu počtu přijatých dětí. Zřízena byla další třída a vzrostl počet pedagogů. Škola začala integrovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Výrazně se zlepšila vybavenost MŠ vhodným nábytkem a pomůckami. Úroveň řízení školy a kvality poskytovaného předškolního vzdělávání se zvýšila, avšak rizika ve stereotypních metodách práce některých učitelek přetrvávají.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina, vydaná Městem Bor s účinností od 1. 1. 2003, čj. 1630/2002 včetně dodatku ze 4. 1. 2010
2. Poslední Rozhodnutí o změně v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje, čj. ŠMS/1573/13 s účinností od 28. 1. 2013
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 6. 2015
4. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2014
5. Výkaz o ředitelství R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2014
6. Ustavení do funkce ředitelky vydaná Školským úřadem Tachov dne 2. 12. 1991 s účinností od 1. 12. 1991
7. Potvrzení ve funkci ředitelky vydané Městem Bor dne 6. 1. 2003
8. Jmenování vedoucí učitelky pro MŠ Školní, vydala ředitelka dne 31. 8. 2010

9. Výjimka z počtu dětí na třídu pro školní rok 2014/2015
10. Souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga pro školní rok 2014/2015 (3x), vydal Krajský úřad Plzeňského kraje
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Hrajeme si všichni rádi, vždyť jsme kamarádi“ vydaný ředitelkou s platností od 1. 9. 2012, aktualizovaný k 1. 9. 2013 a k 1. 9. 2014
12. Třídní vzdělávací programy všech tříd
13. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků od roku 2013, certifikáty z navštívených seminářů
14. Doklady odborné kvalifikace pedagogů
15. Rozpis přímé pedagogické činnosti
16. Školní řád vydaný ředitelkou školy s platností od 1. 9. 2014
17. Kniha úrazů
18. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání
19. Školní matrika (Žádost zákonných zástupců, Evidenční list, Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, Rozhodnutí o odkladu školní docházky 8x)
20. Záznamy individuálního rozvoje dětí, portfolia dětských prací
21. Plán kontrolní a hospitační činnosti
22. Záznamy hospitační činnosti ředitelky od roku 2014
23. Záznamy z jednání pedagogické rady od roku 2014
24. Třídní knihy všech tříd
25. Přehled docházky dětí - školní rok 2014/2015
26. Hodnocení výchovně-vzdělávací práce za 1. pololetí roku 2014/2015, Evaluace integrovaných bloků
27. Výroční zpráva za školní rok 2013/2014
28. Inspekční zpráva čj. ČŠI-1199/08-04 ze 4. července 2008

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

otisk úředního razítka

Mgr. Ivana Bartošová, školní inspektorka

Bartošová v. r.

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Brabcová v. r.

Mgr. Hana Ratzová, odborník v oblasti předškolního vzdělávání

Ratzová v. r.

Bc. Martina Langová, kontrolní pracovnice

Langová v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Holopírková v. r.

V Plzni dne 29. června 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

otisk úředního razítka

Milada Bočanová, ředitelka školy

Bočanová v. r.

V Boru dne 29. 6. 2015.